

PRACOVNÍ TÝM RHSD ČR PRO MÍSTNÍ ROZVOJ A FONDY EU
Zápis č. 49
Praha, MMR – Staroměstské nám. 6, Praha 1 (Akademie veřejného investování)

21. října 2019 15:00 – 16:30 hod.

Zápis vyhotovily
Schválila

Veronika Schlaien, Radka Štorková
Daniela Grabmüllerová

OBSAH JEDNÁNÍ:

1. Zahájení a úvod
2. Stav implementace programů v rámci období 2014-2020
3. Informace o přípravě programového období po roce 2020
4. Různé
 - a) Aktuální stav příprav Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
 - b) Souhrnný akční plán hospodářské restrukturalizace Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského kraje
 - c) Bydlení, sociální bydlení
 - d) Rozvoj měst – aktuální agenda
 - e) Aktuální stav přípravy monitorovacího systému MS2021+
5. Shrnutí a závěry

K jednotlivým projednaným bodům jednání:

1. Zahájení a úvod

Daniela Grabmüllerová přivítala přítomné a představila program jednání, který byl schválen beze změn. Plénium RHSD se uskuteční 18. listopadu 2019.

2. Stav implementace programů v rámci období 2014-2020

Daniela Grabmüllerová informovala, že probíhá cyklus Integrovaného systému řízení rizik, o jehož výsledcích bude MMR informovat vládu do konce listopadu 2019. EK také rozhodla o přidělení výkonnostní rezervy ve výši cca 6 % alokace. Od příštího roku bude MMR přecházet na nový systém vykazování - za celkovou alokaci.

Ondřej Kopal následně představil aktuální stav čerpání ESIF k 30. září 2019. V právních aktech o poskytnutí/převodu podpory bylo celkem vydáno 463,9 mld. Kč, což činí 79,9 % hlavní alokace. Největší podíl v tomto stavu vykázaly OP Z, OP VVV a IROP. Na národní úrovni byla stanovena hranice 80 % hlavní alokace v právních aktech do 31. prosince 2019, kterou již splnily OP Z, OP VVV, IROP, OP TP a OP D. Výše finančních prostředků vyúčtovaných v žádostech o platbu činila 215,1 mld. Kč, tedy 37 % hlavní alokace. Na národní úrovni byla pro tento finanční stav stanovena hranice 30 % hlavní alokace do 30. června 2019. Splnily ji programy PRV, OP Z, OP TP a OP D a v následujících měsících pak i OP VVV, OP ŽP, IROP, OP R a OP PIK. Pravidlo n+3 pro letošní rok zatím, ke konci září 2019, nesplnily pouze dva programy - OP PPR a OP PIK, ostatní programy již pravidlo n+3 na rok 2019 splnily. V žádostech o průběžnou platbu bylo odesláno 198,8 mld. Kč, tedy 34,2 % hlavní alokace - uvedená hodnota zohledňuje finanční opravy provedené v rámci uzavírání účtů. Co se týče podílu odeslaných žádostí vůči hlavní alokaci, nejvyšší vykázal PRV, OP TP a OP Z. V rámci srovnání mezi zeměmi V4+4 k datu 31. srpna 2019 se s Polskem dělíme o 1. místo v objemu prostředků ve vyhlášených výzvách, v zaregistrovaných žádostech o podporu jsme na 4. místě a v proplacených prostředcích na 2. místě. V právních aktech o poskytnutí/převodu podpory zaujímáme 5. místo. Ve srovnání na úrovni celé EU se sleduje stav proplacených prostředků ze strany EK členskými státy. Ke konci srpna 2019 byla ČR na 22. pozici. Do konce roku 2019 by také ještě měly proběhnout revize některých programů. V případě OP PIK, OP PPR a PRV to bude v souvislosti s převedením výkonnostní rezervy kvůli nesplnění některých milníků ve výkonnostním rámci. Revize by měly být EK odeslány do 25. října 2019. Další revize proběhne v souvislosti se zajištěním financování digitalizace stavebního řízení. Do konce října bude vládě předložen návrh realokace 1 mld. Kč z OP PIK do IROP. Nyní probíhá vyhodnocení připomínkového řízení, počátkem roku bude revize předložena EK ke schválení. Výzva na tyto projekty bude vyhlášena ve druhém čtvrtletí 2020.

3. Informace o přípravě programového období po roce 2020

Daniela Grabmüllerová krátce informovala o aktuálním vývoji projednávání nové legislativy EU. Ve dnech 17.–18. října 2019 se konalo zasedání Evropské rady, kde byla diskutována podoba nového Víceletého finančního rámce. Z debaty vyplynuly velké názorové rozdíly mezi státy. FI PRES by mělo do dalšího zasedání v prosinci 2019 předložit návrh konkrétních čísel do tzv. negoboxu. S největší pravděpodobností však ani na prosincovém zasedání nebude dosaženo shody a jednání tak nejspíše budou pokračovat i v dalším roce. Navržená legislativa je nyní projednávána v trialozích. V nadcházejících dnech také proběhne technické jednání s EK o přípravě příštího programového období. Předmětem jednání budou například kategorie regionů, limity na klima nebo uhelné regiony.

Sandra Illínová připomněla, že na úrovni Rady EU již bylo přijato kompromisní znění pro obecné nařízení (ON) i pro sektorová nařízení. První jednání v dialogu s Evropským parlamentem se ukázalo být poměrně komplikované. FI PRES s ohledem na nedostatek času avizovalo, že se zaměří zejména na klíčové bloky pro programování, tj. blok 1,2 a 5 ON. MMR již nyní intenzivně pracuje na přípravě Dohody o partnerství a operačních programů, neschválená legislativa a neznalost konkrétních finančních alokací a dalších částí v negoboxu však celý postup práce značně ztěžují.

David Škorňa poděkoval partnerům za spolupráci při přípravě Národní koncepce realizace politiky soudržnosti, která byla vládou schválena v červenci 2019. Vláda také vzala na vědomí informaci o přípravě Dohody o partnerství a operačních programů. S MF, které to má za úkol celkově, bude MMR v nadcházejících měsících spolupracovat na přípravě metodiky pro spolufinancování. MMR intenzivně pracuje i na přípravě Dohody o partnerství, k dispozici jsou již první verze dvou hlavních kapitol, týkajících se očekávaných výsledků a odůvodnění. Koncem října 2019 či v listopadu 2019 bude návrh rozeslán k připomínkám a diskutován v rámci různých platforem. V prosinci 2019 by měla být vyhlášena veřejná konzultace, v lednu bude první draft hotov a poslán spolu s návrhy operačních programů do připomínkového řízení a v březnu 2020 by měl být balíček těchto dokumentů předložen vládě. Vláda by ho měla pouze vzít na vědomí, protože v té době nebudou ještě jasné všechny parametry nařízení a nebude ukončený ani proces SEA. MMR zpracovalo i předběžný návrh rozdělení alokací, a to v objemu cca 75 % národní obálky; toto nyní komunikuje s ŘO. Základní podmínky by nově měly platit během celého programového období, v případě, že by s jejich plněním nastal problém a partneři tripartity by mohli s tímto vypomoci, MMR se na partnery obrátí se žádostí o spolupráci. MMR také zpracovalo publikaci s názvem Evaluační zjištění, která přináší shrnutí hlavních evaluačních zjištění v oblasti ESIF v ČR.

Josef Tabery zdůraznil, že přestože Program rozvoje venkova již v novém programovém období nebude spadat pod Dohodu o partnerství; je nutné se zaměřit na komplementarity s kohezní oblastí. EK připravuje zavedení přechodného období. Co se týče finančních alokací, závisí to na vývoji v oblasti koheze a na posunech při jednání o Víceletém finančním rámci. **David Škorňa** potvrdil, že se MMR bude zabývat nastavením hranic mezi podporami a nastavením synergií, a to i s národními programy a ostatními dotačními tituly.

4. Různé

a) Aktuální stav příprav Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

Marie Zezůlková stručně představila základní atributy Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. Materiál by měl být koncem října 2019 předložen vládě. MMR má již k dispozici vyrozumění o SEA. Po schválení vládou bude vypracován implementační dokument Strategie, který by měl obsahovat specifické aktivity pro jednotlivé regiony. Za účelem tvorby těchto aktivit bylo vytvořeno několik tematických pracovních skupin. V únoru 2020 by měla být implementační část představena na Národní stálé konferenci a v červnu 2020 předložena vládě ke schválení. Pro MMR je také klíčové uplatnění územní dimenze, počítá se s tvorbou regionálních akčních plánů, specifických výzev pro jednotlivé typy území nebo jejich bonifikací. V přípravě je i informační brožura.

b) Souhrnný akční plán hospodářské restrukturalizace Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského kraje

Gabriela Nekolová představila průběžnou zprávu o realizaci programu RE:START, která bude dne 18. listopadu 2019 předložena na plénu RHSD. Dosud byly schváleny tři aktualizace souhrnného akčního plánu. Souhrnný akční plán zahrnuje 94 opatření s předpokládanou hodnotou 68 mld. Kč, jejich realizace je plánována na roky 2017–2030. Předkládaná zpráva obsahuje například aktuální stav čerpání za jednotlivé regiony, přehled otevřených výzev v dotačních programech, přehled plánovaných aktivit nebo vyhodnocení možných rizik na centrální i regionální úrovni. Nyní je průběžně naplňováno 27 opatření. V čerpání nejvíce zaostává Karlovarský kraj, a řeší se proto odstranění překážek. V rámci přípravy nového programového období probíhají s řídicími orgány jednání o případném tematickém prolnutí s operačními programy. Co se týče platformy pro uhelné

regiony, EK přišla s návrhem na rozšíření počtu příjemců až na 200 regionů. ČR tento návrh odmítá, protože by znamenal rozmělnění podpory. V příštím roce také proběhne aktualizace Vstupní analýzy a Aktualizace Strategického rámce.

c) Bydlení, sociální bydlení

Jiří Klíma informoval o aktuálních programech podpory bydlení MMR a SFRB, její legislativy a financování. Programy MMR zacílené na podporu bydlení seniorů jsou „Komunitní domy seniorů“, „Pečovatelské byty“ a „Bytové domy bez bariér“. Mezi další dotační tituly se řadí „Technická infrastruktura“, „Integrovaný regionální operační program – pořízení bytů a zateplení bytových domů“ a „Strategická průmyslová zóna Solnice-Kvasiny“. Mezi dotační tituly SFRB se řadí „Půjčky pro mladé“, „Výstavba pro obce“, „Nájemní domy“, „Program Panel 2013+“ a „Program Regenerace panelových sídlišť“.

Dotační titul „Komunitní domy seniorů“ nabízejí dotaci až 600.000 Kč na jednu bytovou jednotku. Příjemce musí splňovat např. věkové kritérium 60+ či příjmové kritérium. Program je poskytován v oblasti veřejné podpory v rámci služby obecně hospodářského zájmu „de minimis“ a je dostupný i pro obce či další právnické osoby. Nezbytností je splnění technických parametrů bezbariérového užívání staveb, což platí také pro program „Pečovatelských bytů“, kde je věková hranice až 65+ a příjmová kritéria jsou nižší. „Bytové domy bez bariér“ jsou velice oblíbeným programem s velkým převisem žadatelů. Dotace je poskytována ve výši max. 50 % uznatelných výdajů na odstranění bariér při vstupu do domu a do výtahu a výstavbu osobních výtahů v domech, které jím vybaveny nejsou. V loňském roce byl opět spuštěn program „Technické infrastruktury“, jehož cílem je rozšířit nabídku zainvestovaných obecních pozemků pro následnou bytovou výstavbu. Program „Strategická průmyslová zóna Solnice-Kvasiny“ využívá podpory výstavby nájemních bytů a podpory výstavby Technické infrastruktury pro následnou bytovou výstavbu. Tento program je využíván pouze v regionu Rychnovska.

„Půjčky pro mladé“ byly zahájeny v loňském roce pro mladé rodiny do 36ti let. V letošním roce činí objem pro dotace SFRB 650 ml. Kč. MMR v současné době diskutuje se SFRB možnou úpravu nařízení vlády pro tyto půjčky. Jedná se o úpravu některých technických záležitostí jako např. přesnější definice podlahové plochy. Zákon o sociálním bydlení nebyl realizován a byl nahrazen „Programem Výstavba“, který umožňuje čerpat dotace na výstavbu sociálních nájemních bytů určených pro domácnosti, u kterých došlo k tržnímu selhání v oblasti bydlení a dostupných bytů, tj. běžných obecních nájemních bytů. Program umožňuje získat v případě sociálních bytů až 100% dotace uznatelných nákladů a v případě dostupných bytů, je umožněn nízkouročený úvěr ze SFRB. Programu „Výstavba“ je třeba dodat větší publicitu tak, aby se dostal lépe k široké veřejnosti a ta nastavení tohoto dotačního titulu porozuměla. Bude třeba upravit příjmové kritérium. „Program Regenerace panelových sídlišť“ doznala menších změn; výše dotace stoupla, avšak procenta celkových způsobilých nákladů klesla. Zároveň je možné současně čerpat poměrně nízkouročený úvěr.

V tomto roce mělo MMR dostupných celkem před 600 mil. Kč a SFRB přes 3.200 mil. Kč na bydlení. Rok 2020 se pohybuje zhruba ve stejných číslech a programy se nějak výrazně měnit nebudou. Závěrem byla velice stručně zmíněna legislativa bydlení a příprava Koncepce bydlení ČR 2021+.

Daniela Grabmüllerová doplnila, že řada informací a analýz k tomuto tématu je dostupná na webu.

d) Rozvoj měst – aktuální agenda

Marie Zezůlková stručně informovala o aktuální agendě rozvoje měst v rámci přípravy nového programového období 2021-2027. V současné době probíhá jednotné vymezení aglomerací Praha,

Brno, Ostrava a ostatních měst. Vymezení provádí MMR ve spolupráci s např. odborníky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Existuje 13 aglomerací ITI. Byl vyzdvihnut posun k metropolitnímu plánování. Důraz bude kladen na velké strategické integrované projekty. Stav rozpracovanosti velkých strategických projektů je velkým problémem ČR. Objevuje se požadavek na vysokou připravenost těchto projektů. Stávající evropské iniciativy v oblasti rozvoje měst budou sdruženy pod tzv. European Urban Initiative. Finsko, Chorvatsko a Německo, tedy státy, které předsedají a následně budou předsedat EU, již prezentovaly své priority v oblasti soudržnosti území kohezní a městské agendy. ČR by se již měla pomalu také zabývat tímto tématem vzhledem k tomu, že předsedá EU v roce 2022. Požadavek na jednotné srozumitelné dokumenty MMR v oblasti městské agendy tak, aby města, obce a obyvatelé dobře porozuměli vizím, cílům a prioritám v agendě rozvoje měst.

Daniela Grabmüllerová doplnila, že Německo již avizovalo, že Lipská charta byla schválena v době jejich předsednictví a jistě budou i nadále aktivní v této pro ně tradiční agendě. Vláda ČR již schválila předběžný a velmi úsporný rozpočet na předsednictví ČR v EU. Nyní se začíná vést debata o obsahových prioritách.

e) Aktuální stav přípravy monitorovacího systému MS2021+

Stanislav Bogdanov se věnoval novinkám v oblasti přípravy monitorovacího systému MS2021+. „Koncepce přípravy monitorovacího systému fondů EU pro programové období 2021-2027“ (Koncepce) byla předložena MMR a vzata na vědomí vládou v červenci 2019. Tato Koncepce definuje základní rámec systému a nutné kroky jeho přípravy, představuje legislativní a technická východiska pro jeho přípravu. 1. ledna 2021 by měl být nový systém k dispozici. MMR se nyní věnuje formální části, tedy v rámci zákona o zadávání veřejných zakázek, novému monitorovacímu systému formou soutěžního dialogu, který je rozdělen do tří částí: 1. kvalifikační část, 2. jednání s uchazeči, 3. implementační práce. Je možné vytvořit úplně nový systém nebo kopii jen části stávajícího systému a jeho úpravu. Současně probíhají práce na přípravě zadávací dokumentace a samotného věcného zadání. Na jaře 2019 byla započata akce tzv. „zlaté řezy“ a to dle připomínek řídicích orgánů. Dále probíhají také konzultace s MV, Odborem hlavního architekta, ve věci řešení technické stránky celého MS2021+.

Daniela Grabmüllerová konstatovala, že se jedná o nelehký úkol. Vzhledem k tomu, že nebyly žádné dotazy, **Daniela Grabmüllerová** poděkovala všem přítomným za účast. Příští PT RHSD by se mělo konat na přelomu listopadu a prosince.

5. Shrnutí a závěry

- PT RHSD vzal na vědomí informace o stavu implementace programů v rámci období 2014-2020 a informace o přípravě programového období po roce 2020.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o aktuálním stavu příprav Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o Souhrnném akčním plánu hospodářské restrukturalizace Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského kraje.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o oblasti Bydlení, sociální bydlení.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o aktuální agendě v oblasti rozvoje měst.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o aktuálním stavu přípravy monitorovacího systému MS2021+.